

Knygos leidybą iš dalies finansuoja

Knyga išleista remiant LATVIAN LITERATURE platformai kartu su
Latvijos Respublikos kultūros ministerija

Ministry of Culture
Republic of Latvia

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: parduoti, nuomoti, telkti panaudai ar kitaip perduoti nuoseviškai.

Draudžiama šį kūrinių, esančių bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

- © Uldis Auseklis, Arnolds Auziņš, Andris Breže, Indra Brūvere Darulīne, Iveta Brūvere, Zane Brūvere-Kvāpa, Māra Cielēna, Inga Gaile, Viktors Kalniņš, Māra Rozīte, Maija Laukmane, Sarmīte Nelbarte, Inese Paklone, Jānis Peters, Maris Pujāts, Skaidrīte Raita, Māris Rungulis, Ieva Samauska, Kārlis Vērdiņš, Māra Zālīte, Inese Zandere, Baiba Ziedone-Jansone, Rimants Ziedonis, žurnāls „Žoklis“, 2023
- © AKKA/LAA (Jānis Baitvilks, Leons Briedis, Māris Čaklais, Herberts Dorbe, Arturs Goba, Jānis Jaunsudrabiņš, Imants Lasmanis, Vītauts Lūdēns, Jāzeps Osmaniņš, Anna Rancāne, Dzidra Rinkule-Zemzare, Ontons Silšāns), 2023
- © Audrius Musteikis (sudarymas), 2023
- © Vladas Braziūnas, Erika Drungytė, Silvestras Gaižiūnas, Sarūnas Geda, Uršulė Gedaitė, Audrius Musteikis, Marta Naudžiūnienė, Kristina Vaisvalavičienė, Arvydas Valionis (vertimas į lietuvių kalbą)
- © Kārlis Vērdiņš (straipsnis), 2023
- © Lina Eitmantytė-Valužienė (ilustracijos, dizainas), 2023
- © SLINKTYS, 2023

ISBN 978-609-8286-51-9

TIRPSTA DIENA KAIP LEDAI!

Latvių poetai vaikams

Sudarė Audrius Musteikis

Iš latvių kalbos vertė

Vladas Braziūnas,

Erika Drungytė,

Silvestras Gaižiūnas,

Sigitas Geda,

Audrius Musteikis,

Kristina Vaisvalavičienė,

Arvydas Valionis

Dailininkė Lina Eitmantytė-Valužienė

Vilnius
2023

A grey rabbit is depicted in the bottom-left corner, looking towards the right. The background is a textured green surface with numerous orange carrots scattered across it. A light green, torn-edge shape is positioned on the right side, containing the text.

KAS
PAPRASTESNIS
UŽ MORKĄ?

2021 06 29
Dievo daina

(autorius buvo 7 metai)

Niekad nekibk nė prie vieno,
nė vieno neskriausk.
Dievas, kuris danguje,
niekam savęs nerodo.
Ir aitvarams ne, vikriai
po dangų nardantiems.
Debesys save rodo
balti ir minkšti.
Dangaus mėlynė plyti
kaip jūros toliai
ir žiūri į mus
kaip mėlynos akys.
Drauge su Dievu
žvaigždės naktį spindi,
Dievas irgi spindi.
Kosmose, kur įsikūrus saulė
ir kitos planetos,
Dievas irgi spindi kaip žvaigždė,
Nutolusi nuo saulės.
Niekad nekibk nė prie vieno,
niekad, niekad, niekad,
nė vieno neskriausk
ir nepurvink jam sielos.
Niekad nekibk nė prie vieno,
niekad, niekad, niekad.
Dievas danguj įsitaisęs,
ir jei kas daro bloga,

tada Dievas sako – nu nu.
O jei kas daro gera,
tada Dievas sako – puiku –
ir žiūri toliau.
Dievas danguj
plačiai šypso,
la la la la laaa.

Alisos noras

Kaip kad žmonės, tegu ir šunys savąjį Dievą turi
ar bent jau vicegeneralinį prižiūrėtoją!
Tegu Šunų Dievas žvalgos per savo žiūronus
ir valdo asmeninę telefono centralę
su kosmose veikiančiu pultu.
O kiekvienas paklydęs šuva
te tuoj pat jam paskambina ir pasisako.

Kartais, baisiausiomis alkio akimirkomis,
tegu Šunų Dievas tampa nuo galvos iki kojų kaulėtas,
tegu atrodo lyg kokie griaučiai (geriausiai – vištytės)
ir tegu labai visaip kaip jis kvėpia.
Tai dar ne viskas – kai vieną jo kaulą sugraūži,
tai jo vietoje kitas tegu tuojau pat atauga.

Tegu šitas Dievas savuosius šunis be galo myli,
tegu jais taip rūpinas,
kad jiems viskas eitųsi puikiai!
Ir žmonės tegu išmoksta taip elgtis –
tegu šunims jie bus Šunų Dievai žmogaus pavidalu.
Ir visam plačiajam pasauly nė vieno
Šunelio be namų tenelieka.

Kregždė

sparnas

sparnas

sparnas

sparnas

sparnas

sparnas

sparnas

sparnas

uodega uodega

uodega

uodega

uodega

uodega

uodega uodega

snapas

galva

musė

snapas

galva

galva

liemuo

liemuo

sparnas

sparnas

sparnas

sparnas

sparnas

sparnas

sparnas

sparnas

AIVARAS NEIBARTAS

Rygos gimimas

Prie Dauguvos senų senovėje baltas varnas baltą lizdą susuko.

Ir tada prie Dauguvos senų senovėje baltas varnas lizde baltame akmeninį kiaušinį sudėjo.

O paskui – senų senovėje prie Dauguvos baltas varnas lizde baltame ant akmens trejus metus ir mėnesius tris kantriai tupėjo ir akmeninį kiaušinį perėjo.

Ir iš akmeninio kiaušinio po trejų metų ir mėnesių trijų žvitrai ir triukšminga kaip paukščiukas Ryga išskilo...

2017

IMANTAS ZIEDUONIS

Darbščioji pasaka

Gyveno kartą darbšti darbšti pasaka. Kélés anksti, budino gaidžius, gaidžiai giedojo, budino gėrelius, gėreliai bliovė, rūkus pakėlė, rūkai pakilo, pamelžė karves.

Budino žuvis, žuvis plekšėjo, pajūriais ėjo, pakėlė saulę ir davė saulei šiltos arbatos.

Paukščius pakėlė, liūtą išpėrė, priskaldė malkų, pakūrė krosnj, žiedus atvėrė, atvėrė langus, įleido vaikams gryno oro.

Anyte, Mínyte, kelkis, kelkisi! Prauskis nosį, prauskis ausis, valykis dantis, pjūkleli, kirveli, peileli, šuneli, žirgeli!

Apavė vaikelius, išvedė ant kelio, parodė kelią po dešinei, po kairėi – ten į Dundagą, ten į Alūksnę, ten į vagą – morkų ravėti.

Paršeliai žviégė, paršelius pašėrė, darban vyrai ėjo, prašė duonos, krokodilai Afrikos pakrantėj prašė raudonų apelsinų.

Vaikai ravėjo burokėlius, išrovė burokėlius, nepažino, paliko balandas, atbėgo pasaka: teks burokėlius atsodinti!

Ak, dienele mieliausia, taisyt pietus, bėgt, bulvių priskust, ugnį kurt, vandens prinešt, tuoj vyrai visi pareis pietų.

Greit gyvulėliai visi užblius užbaubos: nori namo, nori gert, kandžioja sparvos. Šunelis, žioplelis, pinas po kojom, visi maži vaikeliai nori duonos su sviestu.

Visi maži vaikeliai pavalgę, visus mažus vaikelius reikia guldyti, paukštelius liepon reikia tupdyti, biteles avily – irgi jau miegas ima.

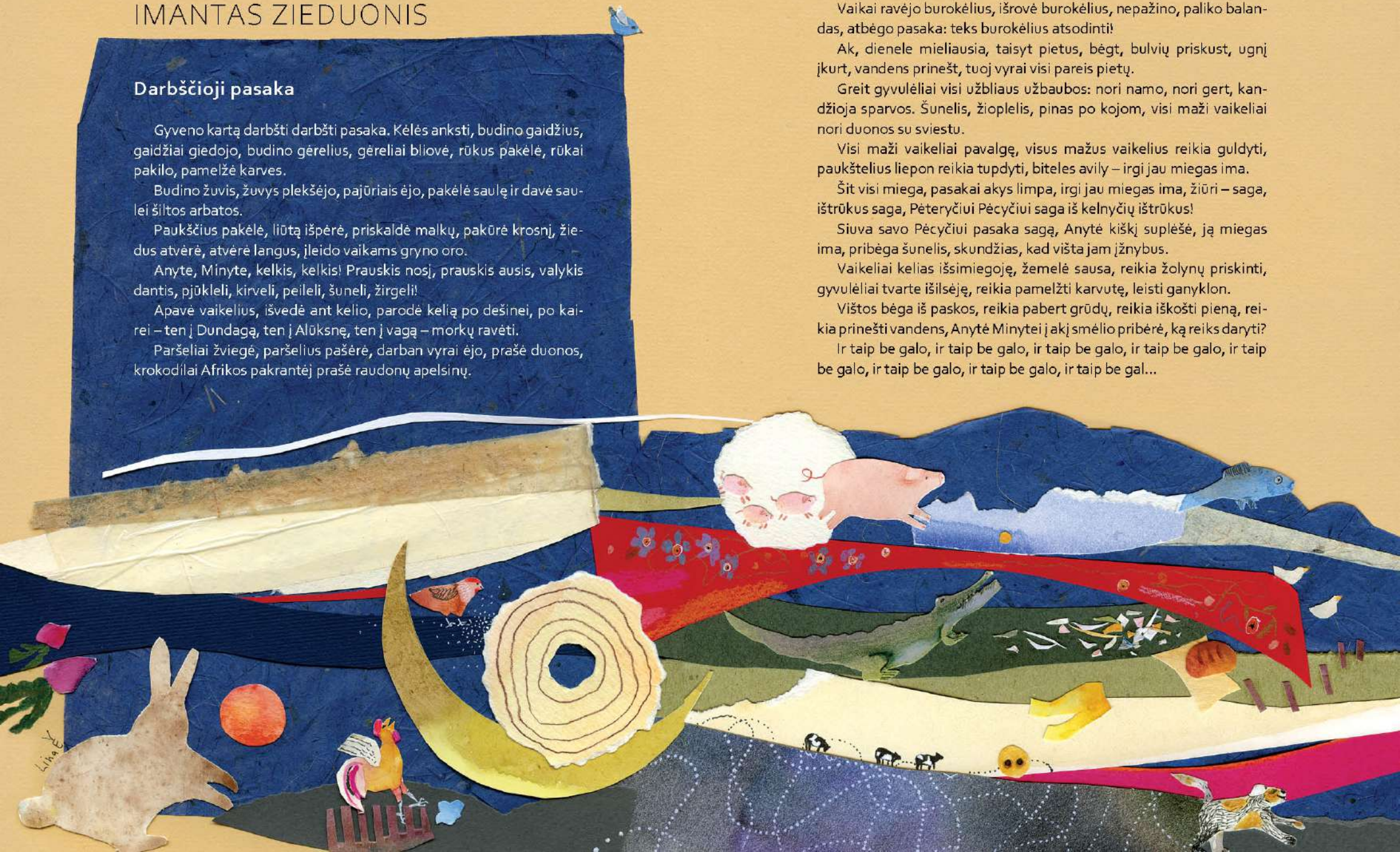
Šit visi miega, pasakai akis limpa, irgi jau miegas ima, žiūri – saga, ištrūkus saga, Pėteryčiui Pėcyčiui saga iš kelnyčių ištrūkus!

Siuva savo Pėcyčiui pasaka sagą, Anytė kiškį suplėšė, ją miegas ima, pribėga šunelis, skundžias, kad višta jam įžnybus.

Vaikeliai kelias išsimiegoję, žemelė sausa, reikia žolynų priskinti, gyvulėliai tvarte išilsėję, reikia pamelžti karvutę, leisti ganyklon.

Vištos bėga iš paskos, reikia pabert grūdų, reikia iškošti pieną, reikia prinešti vandens, Anytė Mínytei į akį smėlio pribėrė, ką reiks daryti?

Ir taip be galo, ir taip be galo, ir taip be galo, ir taip be galo, ir taip be galo, ir taip be galo, ir taip be galo, ir taip be galo, ir taip be gal...

O buvo

O buvo...
O buvo...
Ar būti dar galės?..

Dangus čia
buvo žalias
ir mėlyna žolė.

Čia kiškiai
čiužinėjo
po debesų sniegus.

Čia paukščiai
vaikštinėjo,
čia skraidžiojo žmogus.

O buvo...
O buvo...
Ar taip dar bus kada?..

O kur dabar
tas Buvo,
ar jo jau nebėra?

Juk Buvo,
juk Buvo
yra kaip visada.

Tas Buvo,
tas Buvo
gyvena sakmėje.

Per sapną
vėlei matom,
kaip buvo, taip ir bus:

žolė vėl
mėlynuoja
ir žalias vėl dangus.

Lina

Aukso sietelis

Aukso sietelis,
Sidabro gijos,
Deimanto sėklėlės
Sijojamos.

Vasaros rytą
Laimužė vaikšto,
Po laukus sėja
Deimanto rasą.

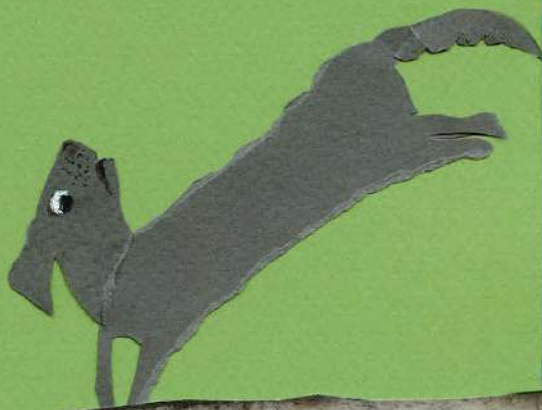
Tas, kas pažiūri
Pro tą sietelį,
Regi pasaulį
Deimantais mirgant.

Kačiukėlė

Kačiukėlė vaikų turi –
Na jūs, šunes, sergėkitės!
Kad nė kvapo, kad nė balso,
Nė iš tolo prie namų!

„Ar man tavo vaikų reikia?
Man kaulelis daug skanesnis.“
Žandan kirto, prunkštelėjo,
Šuo pabėgo inkšdamas.

„Gelbėki, o šeimininke,
Katino pati patrako!
Vos tiktai pauosčiau orą,
Ji man veidą sužalojo!“

Hina